

Moderne tijd

13 maximumscore 2

De juiste volgorde is:

3, 1, 6, 5, 4, 2

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder complete en foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.

14 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Dit compromis moest voorkomen dat door het vertrek van de vrijgelaten slaven de productie van plantageproducten stil zou komen te liggen, waardoor plantage-eigenaren financieel in de problemen zouden komen / de Nederlandse economie geschaad zou worden.

15 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

- Door het verbod op verenigingen / stakingen konden arbeiders zich niet verweren tegen hun werkgevers (waardoor de rijke burgerij macht over hen kreeg) 1
- Marx streed tegen de overheersing door de bezittende klasse / vond dat politieke macht in handen van de arbeiders moest komen (waardoor hij een wet afwijst die de arbeiders macht afneemt) 1

16 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Met het afbeelden van (een van de volgende):
 - de gemuilkorfde / geblinddoekte ezel
 - de ketenen aan / zakken om de poten van de ezel
 - de geestelijke met de zweep
 - de kapitalist die de ezel aanstuurt / berijdt
 - de tekst over de gevaoerloze ezel1
- geeft de tekenaar de mening weer dat de katholieke kiezer / arbeider (door de katholieke kerk) gedwongen wordt op de Katholieke Staatspartij te stemmen / geen vrije keus heeft zijn eigen standpunt te bepalen 1
- wat past bij het socialistische standpunt dat confessionelen / kapitalisten de arbeiders onderdrukken, ook op politiek gebied / dat de klassenstrijd alleen beëindigd kan worden door een revolutie (en niet door het parlement) 1

Opmerking

Alleen als de twijfel van de tekenaar juist wordt weergegeven, wordt 1 scorepunt toegekend aan een passende verwijzing naar de prent.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Wilhelm II wilde met de uitspraak waarschuwen dat door de invoering van het Dawesplan Duitsland de herstelbetalingen (die in het Verdrag van Versailles waren vastgelegd) moest hervatten 1
- Het Dawesplan zorgde voor / was noodzakelijk voor het economisch herstel na de crisis / het beëindigen van de inflatie in 1923 1
- Wilhelm II stond (als voormalig keizer) negatief tegenover de democratische regering van Weimar / de regering die na hem aan de macht was gekomen 1

Opmerking

Alleen als bij de eerste deelvraag verwezen wordt naar het hervatten van de herstelbetalingen, wordt 1 scorepunt toegekend.

18 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Met het afbeelden van (een van de volgende):
 - het woeste / bokkende paard
 - de boze blik van het paard
 - de politici die uit het zadel worden geworpen
 1
- geeft de maker de mening weer dat de politieke situatie in de Republiek van Weimar instabiel is 1
- Met het afbeelden van (een van de volgende):
 - Von Hindenburg die Hitler moet toespreken om op het paard te klimmen
 - Von Hindenburg die veel groter is dan Hitler
 - Hitler als klein / angstig mannetje
 1
- geeft de maker de mening weer dat Hitler niet zonder Von Hindenburg kan regeren / dat Hitler niet machtig genoeg is om riksksanselier te zijn 1

Opmerking

Alleen als de mening (bij de eerste deelvraag) of de twijfel (bij de tweede deelvraag) van de tekenaar juist wordt weergegeven, wordt 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar de prent.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De vorming van de *Volksgemeinschaft* wordt gepropageerd door de publicatie van dit artikel, omdat:

- het standpunt wordt verspreid dat inkopen doen bij Joodse winkels onacceptabel is, zodat wordt gestimuleerd dat Joden buiten de samenleving worden gezet / mensen worden buitengesloten op grond van hun ras
- een vrouw publiekelijk te schande wordt gezet / wordt beschreven dat het terecht is dat een vrouw uit haar functie is gezet omdat zij zich niet aanpast aan het nationaalsocialistische gedachtegoed, zodat Duitsers ontmoedigd worden kritiek te leveren / om politiek tegenstander te zijn van het nationaalsocialisme

2

2

Opmerking

Alleen als in het antwoord wordt uitgelegd hoe de publicatie van het artikel de vorming van de Volksgemeinschaft propageert, worden scorepunten toegekend.

20 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Door te beweren dat de Amerikanen de coloradokever verspreiden, wil de regering van de DDR de kritiek weerleggen dat zijzelf de bestrijding van de kever niet voldoende ter hand hebben genomen / dat de bedreiging van de aardappeloogst / tekorten door de misoogsten door introductie van de communistische (landbouw)politiek is veroorzaakt.

21 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat het opzeggen van de Unie betekende dat Indonesië elke vorm van invloed vanuit Nederland afwees / dat Indonesië elke (bestuurlijke) band met Nederland verbrak, wat past bij 'de dekolonisatie die een eind maakte aan de westerse hegemonie in de wereld'.

Opmerking

Als alleen een juist kenmerkend aspect wordt genoemd, wordt geen scorepunt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Brezjnev besloot tot een militaire inval, omdat hij wilde voorkomen dat de hervormingen van de Praagse Lente onrust zouden veroorzaken in / overgenomen zou worden door andere communistische landen (zoals de DDR) 1
- Brezjnev besloot de Oost-Duitse troepen niet in te zetten, omdat dit vanwege de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog / aan de Duitse bezetting (extra) weerstand tegen de militaire inval kon oproepen onder de Tsjecho-Slowaakse bevolking 1

Opmerking

Als in het antwoord op de eerste deelvraag wordt verwezen naar de Brezjnev-doctrine, wordt geen scorepunt toegekend (omdat deze doctrine pas na de inval wordt geformuleerd).

23 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Door de controle te krijgen over het inzetten van de troepen wilde het Amerikaanse Congres voorkomen dat:

bij 1:

- een president de macht had om de Verenigde Staten te betrekken bij een langdurig / ingrijpend militair conflict, omdat de Vietnamoorlog was geëscaleerd na de Tonkin-resolutie / de Verenigde Staten na de Tonkin-resolutie steeds meer troepen moesten inzetten 2

bij 2:

- het de steun van de bevolking verloor, omdat in de Amerikaanse publieke opinie de kritiek toenam op het Vietnambeleid van de regering / de protestgeneratie de overhand kreeg 2

Opmerking

Alleen voor een juiste combinatie van een juiste beschrijving (bij 1) van de escalatie van de Vietnamoorlog en (bij 2) van de toenemende kritiek op de oorlog, met een juiste uitleg wat de War Powers Act moet voorkomen, worden scorepunten toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

24 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Met de tekst (dat er 'een levendig vertrouwen is in de creativiteit van de massa') wordt aangekondigd dat er initiatief bij de bevolking wordt gelegd / dat er ruimte komt voor eigen ideeën van de bevolking, wat een verandering is met het communistische beleid dat alle beslissingen van bovenaf werden opgelegd / door de regering werden bepaald 2
- Het ruimte geven voor eigen initiatieven bevordert het inzetten van talenten / zorgt voor nieuwe invalshoeken (wat innovatie / herstructurering van de economie kan bevorderen) 1
- Een postzegel is een effectieve manier om de (hele) bevolking te betrekken bij / op de hoogte te stellen van de verandering, omdat postzegels door veel mensen / door het hele land worden gebruikt 1

Opmerking

Alleen als bij de eerste deelvraag wordt ingegaan op het eerdere centraal bepaalde beleid, worden scorepunten toegekend.

25 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het draaien van popmuziek / het houden van een schoolfeest zonder toezicht past bij het ontstaan van jeugdcultuur 1
- maar het gedweeë einde van het feest / het ontzag voor de rector laat zien dat het zich durven verzetten tegen de autoriteiten door de jeugd nog in ontwikkeling is (waarmee je kunt aantonen dat het gaat om een proces) 1